

SEMINARI COL·LOQUÍ, EXPOSICIÓ

MOBILITZEM-NOS, MÓN RURAL

Noves ruralitats per als territoris històrics

17 i 18 de novembre de 2023

Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida i Torrebesses

El despoblament i la massificació són dues realitats contraposades, tot i que complementàries, que ens parlen de desequilibris territorials.

Per abordar aquesta qüestió, partim d'una aproximació al problema de l'augment de població planetari i d'una reflexió sobre el seu impacte al territori. La distribució poblacional que s'hi veu és desigual per múltiples raons, i el document atén les seves lògiques per desentranyar quines en són les derivades i valorar la dualitat camp-ciutat i els conceptes concentració i dispersió. Els nous embats dels avenços tecnològics i les dinàmiques econòmiques globals suposen sovint estímuls que deriven en disfuncions territorials, accentuades, a més, per les crisis socioambientals.

Una mirada crítica sobre aquests problemes permet fer algunes reflexions i suggeriments que poden incidir sobre determinats aspectes específics per plantejar possibles estratègies orientades cap a noves territorialitats. Sens dubte, una mirada des del concepte ciutat mosaic territorial permet implementar noves estructures articulades que poden derivar en un escenari molt més interconnectat i resilient per canalitzar aquests desequilibris.

RURALITAT HISTÒRICA I NOVES RURALITATS

(20'-30' cada taula)

17 de novembre, matí i tarda

10.30 h **Benvinguda, presentació, moderació i relator del seminari**

Carles Llop. Catedràtic en Urbanisme, Grup de Recerca en Urbanisme i docent a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès, Universitat Politècnica de Catalunya.

Sessió obertura: **Refer l'imaginari rural... i l'urbà**

Joan Nogué. Catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de Girona i membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Sessió 2: **Viure avui al món rural. Experiència i reptes**

Vanesa Freixa. Es dedica a la creació artística, a la divulgació i a la generació de pensament crític al voltant de la ruralitat. Fa més de quinze anys que treballa en la dinamització rural. Va ser directora de l'Escola de Pastors i Pastores de Catalunya.

Josep Sucarrats. Director de la revista Arrels.

Sessió 3: **Visions i models de repoblament**

Iván Cabrera. Director de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de València.

José González-Cebrián Tello. Doctor arquitecte, exdirector de l'Escuela de Arquitectura de A Coruña.

Sessió 4: **La nova ruralitat a Catalunya. Perspectives per a un atlas a temps real de la nova ruralitat**

Ignasi Aldomà. Geògraf, doctor per la Universitat de Barcelona i professor de la Universitat de Lleida.

Jordi Franquesa. Arquitecte, doctor en Urbanisme, docent al Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya.

Pausa-dinar 14.00-15.00 h

Sessió 5: Desenvolupament econòmic i innovació

Domènec Vila. Enginyer agrònom i Màster en Direcció d'Empreses. Delegat a Lleida del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms i cap de la Unitat de Serveis Empresarials de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya.

Ramon Armengol. President de la Confederació General de Cooperatives Agràries de la Unió Europea.

Sessió 6: Sòl rural: noves possibilitats a partir de l'agroecologia

Ignasi Grau. Enginyer agrònom.

Miquel Aran. Gerent del Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida.

Sessió 7: Cultura i noves ruralitats

Benito Burgos. Subdirector general de Cooperación Cultural con las Comunidades Autónomas, Dirección General de Industrias Culturales, Propiedad Intelectual y Cooperación, Ministerio de Cultura y Deporte.

Rosa Cerarols. Geògrafa, professora al Departament d'Humanitats i directora de la Unitat d'Igualtat a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Forma part del Grup de Recerca en Geohumanitats.

Sessió 8: Els potencials d'activació socioeconòmica, ambiental i cultural des del paisatge

Pau Moragas. Enginyer agrònom i enòleg. Cooperativa L'Olivera.

Josep Maria Escrivá. Activador cultural, pagès.

Sessió 9: Noves polítiques i governança dels territoris neorurals

Francesc Boya. Secretari general per al Repte Demogràfic, Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.

Mario Urrea. Alcalde de Torrebesses i expresident de l'Associació de Micropobles de Catalunya.

18.30 h Sessió 10: Diàlegs i debat conjunt. Cloenda de la jornada

18 de novembre, matí i tarda

Sortida a Torrebesses, exposició i visualització d'experiències amb visita als espais patrimoni de pedra seca

09.00 h Sortida des de Lleida en autocar (lloc per concretar)

09.30 h Trobada al **Centre d'Interpretació de la Pedra Seca**

Acolliment per part de l'alcalde de Torrebesses

Presentació Micropobles de Catalunya

10.30 h **Ruta pels patrimonis de la pedra seca**

Itinerari per la producció agrosocial de Torrebesses

Iniciatives noves i contemporànies:

- Plantació d'oliveres tradicionals
- Plantació d'ametllers
- Plantació de codony ecològic
- Ruta pel patrimoni de la pedra seca: pedreres, cabanes de volta, aljubs...
- Visita al molí
- ...

13.00 h Final de la ruta

Experiències i noves visions per a un nou desenvolupament del món rural

13.15 h **Presentació d'experiències:**

De 10 a 15 h Experiències i iniciatives de desenvolupament al món rural

Visualitzador cartogràfic: GIS multicriteri

14.30 h **Dinar tertúlia**

16.30 h **Cloenda del seminari**

17.00 h **Tornada a Lleida**

Despoblament i massificació a les regions creixents,
decreixents o en transformació. Del col·lapse de la
polarització territorial cap a nous horitzons?
Un mosaic renovat de l'hàbitat territorial.

Organitza:

Fundació Privada Horitzons 2050

President de la Fundació:

Antoni Gelonch

Director del seminari:

Carles Llop

Secretariat i gestió:

Adrià Álvarez Barcial

Patrocina:

Horitzons 2050
Fundació Privada

Col·laboren:

gru

Centre de Recerca i Innovació Territorial

Universitat
de Lleida